

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3159/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Ítéltábla Pkf.III.25.001/2026/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Pécsi Ítéltábla Pkf.III.25.001/2026/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Szekszárdi Törvényszék 12.Pkf.20.312/2025/5. számú végzésére, a Szekszárdi Törvényszék 12.Pkf.20.312/2025/3. számú végzésére, valamint a Paksi Járásbíróság 7.Pk.50.081/2024/38. számú végzésére kiterjedő hatállyal. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott végzések ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdéseivel, a IV. cikk (1) bekezdésével, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XVI. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei – a támadott bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalhatók össze.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tárgya a különélő szülővel való elmaradt időszakos kapcsolattartás végrehajtása volt. A felek között a panasz megtételekor szülői felügyelet rendezése iránti per van folyamatban. A Paksi Járásbíróság 7.Pk.50.081/2024/12. számú végzésében megállapította, hogy az indítványozó – az alapügy kérelmezettje – a Paksi Járásbíróság 5.P.20.170/2023/33. számú végzésében szabályozott kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglalt kötelezettségét megszegte. A bíróság felhívta az indítványozót, hogy az elmaradt kapcsolattartást a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb 2024. augusztus 30. napjáig pótolja.

- [4] A kapcsolattartás ismételt elmaradása miatt az alkotmányjogi panaszban támadott 7.Pk.50.081/2024/38. számú végzésében a Paksi Járásbíróság akként rendelkezett, hogy a határozat jogerőre emelkedését követően feljelentést tesz a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 210. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt.
- [5] Az elsőfokú bíróság végzésének indokolásában hivatkozott a nemperes eljárás során felhasznált szakértői véleményre, amely megállapította, hogy az indítványozó a gyermeket elidegenítette az édesapjától. A szakértő szerint az indítványozó idézte elő azt a helyzetet, amelynek következtében a gyermek huzamosabb ideje nem kíván találkozni az édesapjával, annak ellenére, hogy a kapcsolattartást igényli, és az a gyermek érdekében is áll. Az indítványozó nemcsak kialakította ezt a magatartást a gyermekben, hanem nem is járul hozzá ahhoz, hogy a gyermek az édesapjával való kapcsolattartáshoz pozitívan viszonyuljon.
- [6] A bíróság az eset összes körülményét figyelembe véve arra a következtetésre jutott, hogy az elmaradt kapcsolattartás pótlására már nincs lehetőség, a pótlás a gyermek érdekeivel ellentétes lenne. A bíróság az indítványozó gyermeke érdekeit súlyosan sértő magatartása miatt azonban indokoltnak tartotta a rendelkező részben foglalt feljelentés tételét arra tekintettel, hogy a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott pénzbírságok kiszabását követően is önhibájából akadályozta a kapcsolattartást. A bíróság döntésében kötelezte az indítványozót, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 15 000 forint + 27% ÁFA perköltséget, megállapítva, hogy az eljárás során felmerült és feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.
- [7] 1.2. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Szekszárdi Törvényszék 12.Pkf.20.312/2025/3. számú végzésében a Paksi Járásbíróság 7.Pk.50.081/2024/38. számú végzését egészében megváltoztatta. Döntésében mellőzte a határozat jogerőre emelkedését követően feljelentés tételét a Btk. 210. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt, valamint mellőzte az indítványozó kötelezését arra, hogy fizessen a kérelmezőnek 15 000 forint + 27% ÁFA perköltséget. A bíróság arról is döntött, hogy a másodfokú eljárásban a felmerült költségeiket a felek maguk viselik, valamint kötelezte a kérelmezőt arra, hogy fizessen meg az államnak 7 000 forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket.
- [8] A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette és arra a következtetésre jutott, hogy a kapcsolattartás pótlására megjelölt időpontok a nyári szünidőre estek, így a gyermek átvétele a kérelmező által meghatározott időpontban a tartózkodási helyén nem volt végrehajtható. Ennek következtében pedig az önkéntes teljesítés elmaradásáról és annak következményeinek alkalmazásáról sem lehetett szó.

- [9] A másodfokú bíróság az egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bnptv.) 22/D. § (2) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény alkalmazásának mellőzését azzal indokolta, hogy a feljelentéstől eredmény nem várható a gyermek és a kérelmező kapcsolatának előmozdításában, legfeljebb a szülők közötti konfliktus elmélyítését, nem pedig azok konszolidációját szolgálja.
- [10] 1.3. A másodfokú bíróság 12.Pkf.20.312/2025/3. számú jogerős végzése ellen az elsőfokú eljárással érintett perköltség vonatkozásában az indítványozó a Bnptv. 1. § (1) bekezdése és (5) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) a 352. § (1) bekezdése, 356. § (2) bekezdése, 355. § (1) és (3) bekezdése, továbbá a 354. § (1) és (3) bekezdése alapján a végzés kijavítása és kiegészítése, továbbá kiigazítása iránti kérelmet terjesztett elő. Kérelmét akként terjesztette elő, hogy a bíróság kijavítás útján mellőzze a rendelkező részből a „másodfokú eljárásban a felmerült költségeiket a felek maguk viselik” rendelkezést és a végzés rendelkező részét azzal egészítse ki, hogy a „másodfokú bíróság kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 nap alatt fizessen meg az kérelmezettnek 100 000 forint (egyszázezer forint) másodfokú perköltséget”.
- [11] A másodfokú bíróság az indítványozó kérelmét 12.Pkf.20.312/2025/5. számú végzésével elutasította. Döntésében rámutatott, hogy az eljárást befejező határozat nem szenved olyan hiányosságban, amely miatt kijavításra, kiigazításra, vagy kiegészítésre szorulna. Az eljárást befejező határozat tartalmaz a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezést (kiegészítésre nem szorul), abban nincs névcseré, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba, illetőleg más hasonló elírás (kijavításra sem szorul), kiigazítás pedig a Pp. 354. §-a értelmében kizárólag ítéletre vonatkozhat.
- [12] 1.4. Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Pécsi Ítéltábla a másodfokú bíróság döntését a Pkf.III.25.001/2026/3. számú végzésében a kijavítás és kiegészítés iránti kérelmet elutasító részében helybenhagyta, valamint kötelezte az indítványozót, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 44 450 forint Ítéltábla előtti eljárásban felmerült perköltséget.
- [13] 2. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát. Álláspontja szerint a sérelmezett bírósági döntések azok perköltségre vonatkozó részei tekintetében sértik az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdéseit, a IV. cikk (1) bekezdését, a XIII. cikkét, a XVI. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit a következők szerint.
- [14] Az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt bírói pártatlanság sérült a panaszban foglaltak alapján azáltal, hogy a Szekszárdi Törvényszék nem szerezte be a Paksi Járásbíróságtól a teljes ügy iratanyagát, ezáltal nem tárta fel a perköltséggel kapcsolatos tényekkel összefüggő döntő elemeket. Az indítványozó meglátása szerint meghatározó jelentősége lett volna annak, hogy a felek a kapcsolattartás elrendelése iránti eljárásban a perköltségre vonatkozóan milyen iratokat, dokumentumokat,

kérelmeket terjesztettek elő. Kifogásolta a panaszos azt is, hogy a Bnptv. 22/D. § (1) bekezdése alapján történt jogkövetkezmény iránti eljárást külön másik ügyszámra történő iktatás nélkül utóiratként bíralták el. Az ügykiosztás szelekciója ezáltal nem érvényesülhetett, a feleknek nem kellett a perköltség iránti igényüket külön megjelölniük és igazolniuk. Kifogásolta az indítványozó a Pécsi Ítélőtábla döntésével összefüggésben, hogy az nem adott tájékoztatást arról, hogy a fellebbezést mikor fogja elbírálni, sem arról, hogy az indítványozó a kérelmező fellebbezési észrevételére mennyi időn belül nyújthat be észrevételt. Ezáltal a fellebbezési eljárásban irányadó kontradiktórius eljárás nem érvényesülhetett, mert az általa előterjesztett beadványt a bíróság figyelmen kívül hagyta a döntése meghozatalánál. Ennek következtében a kérelmező javára történő perköltség megítélése az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sértette. Az indítványozó XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogának sérelmét jelentette az, hogy az általa előterjesztett kijavítási kérelmet elutasították, mivel ennek folytán még biztosítható lett volna az alkotmányjogi panasz eljárásban állított alapjogi sérelmek bekövetkezésének elmaradása.

- [15] Az alkotmányjogi panasz szerint az eljáró bíróságok nem derítették fel a perköltség tekintetében kellően a tényállást, valamint elmulasztották az indokolási kötelezettségüket is. A Szekszárdi Törvényszék végzése ugyanis nem tartalmaz semmilyen tényállást, sem indokolást azon döntésének alátámasztására, hogy miért maguk a felek viselik a másodfokú eljárásban a felmerült költségeiket. A panaszos szerint ez nyilvánvaló elírás, tekintettel arra, hogy az indítványozó pernyertes lett. Ebből következően súlyos alaptörvény-ellenességet idéz elő, hogy az erre alapozott kijavítási kérelmet elutasították arra tekintettel, hogy a Pp. 352. § (4) bekezdése szerint a fellebbezés lehetősége kizárólag a rendelkező részt érintő kijavítási kérelem tárgyában áll rendelkezésre.
- [16] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésének, valamint IV. cikk (1) bekezdésének sérelmét okozta az, hogy az indítványozót a Pécsi Ítélőtábla alaptalanul kötelezte 44.450 forint perköltség viselésére, mert a fentiek szerint a bíróság nem vette figyelembe az indítványozó eljárással kapcsolatban keletkezett költségeit.
- [17] A döntés a panasz szerint nyilvánvalóan sérti a gyermeknek az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt megfelelő testi, szellemi, erkölcsi fejlődéséhez való jogát.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jogának sérelmét abban látja, hogy a kérelmező pervesztessége ellenére perköltség fizetésére köteles.
- [19] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.

- [20] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz indítványokat az Abtv.-ben meghatározott határidőn belül nyújtotta be, a főtitkári hiánypótlási felhívásra is határidőben válaszolt, a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [21] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [22] Az Abtv. 27. §-a szerinti panasz befogadásának feltétele, hogy az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés okozza az indítványozó alapjogának sérelmét. E rendelkezésből az következik, hogy a bírói döntések közül csak a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező döntések ellen van helye az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasznak {lásd például: 3262/2018. (V. 22.) AB végzés, Indokolás [9]; 3173/2018. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]; 3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [6]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés Indokolás [18]}. Az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét. Az Alkotmánybíróságnak tehát esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e {3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]}.
- [23] Az Alkotmánybíróság az érdemi határozatok körének megállapításakor korábban például a végrehajtási kifogás intézményével foglalkozott, és megállapította, hogy mivel az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés – azaz csak a jogalkotó által meghatározott döntések, és nem minden döntés – ellen lehet előterjeszteni, az általában nem kifogásolható alkotmányjogi panasz útján {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9]; 3252/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [5]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [43]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [24] A jelen ügyben támadott döntést illetően az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági nemperes eljárás tárgya a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása volt.
- [25] Az indítványozó ugyanakkor alkotmányjogi panaszában a kapcsolattartás végrehajtására irányuló döntéseknek is csupán járulékos elemét vitatta, a konkrét eljárásban a perköltségigényt. Az indítványozó által támadott legutolsó bírói döntés (a Pécsi Ítéltábla Pkf.III.25.001/2026/3. számú végzése) pedig kizárólag a perköltséggel összefüggésben bírálta el az indítványozó kijavítás és kiegészítés iránti kérelmét. A támadott végzések perköltségre vonatkozó része a kapcsolattartás végrehajtásának elbírálására érdemi kihatással nem bír. Maga az indítványozó is

hangsúlyozta alkotmányjogi panaszában, hogy nem a bíróságok érdemi döntése, hanem kizárólag csak a perköltség tekintetében kéri az alkotmányossági vizsgálat lefolytatását, és az alaptörvény-ellenesség megállapítása mellett a sérelmezett bírósági döntéseknek csak a perköltségre vonatkozó részét kéri megsemmisíteni. Ennek körében az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozza, hogy a perköltség összegének mikénti viselése, összegének mérlegelése a bíróság hatáskörébe tartozó kérdés, „ugyanis nincs alkotmányossági mércéje [annak], hogy a (perköltség-) fizetési kötelezettség a peres felekre milyen mértékű terhet ró” {3002/2013. (I. 15.) AB végzés, Indokolás [12]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a perköltséggel kapcsolatos döntések (jelen esetben a Szekszárdi Törvényszék 12.Pkf.20.312/2025/5. számú végzése) nem minősülnek sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem pedig az eljárást befejező döntésnek, így azok nem felelnek meg az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételnek {legutóbb hasonlóan például: 1101/2026. (III. 6.) AB végzés, Indokolás [17]}. Ugyancsak nem felelnek meg az Abtv. 27. §-a szerinti követelménynek a kijavítás, kiegészítés tárgyában hozott bírósági döntések, ugyanis azok sem minősülnek sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem pedig az eljárást befejező döntésnek {lásd például: 3171/2016. (IX. 13.) AB végzés, Indokolás [20]}.

- [26] Az indítványozó a jogorvoslathoz való joga sérelmét azzal indokolta, hogy a perköltség vonatkozásában nem volt biztosított számára a fellebbezés lehetősége, azonban ezzel összefüggésben jogszabályi rendelkezésre külön nem hivatkozott, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét nem kifogásolta alkotmányjogi panaszában.
- [27] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Pécsi Ítélőtábla Pkf.III.25.001/2026/3. számú végzése nem minősül sem a bírósági eljárás érdemében hozott döntésnek, sem pedig az eljárást befejező döntésnek, így ez ellen nincs helye az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [28] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglalt törvényi feltételnek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. október 20.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró